

THỰC HÀNH TRÍCH XUẤT BẢNG PDF VỚI TABULA-PY VÀ PANDAS

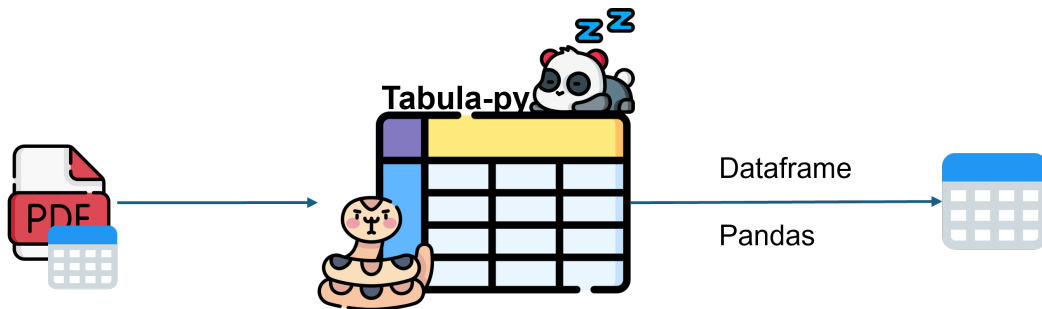
Dinh-Tiem Nguyen và Quang-Vinh Dinh

1 Mở đầu

PDF là một trong những định dạng tài liệu phổ biến nhất được sử dụng trên Internet và trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Nó là một định dạng linh hoạt và tiện ích cho việc chia sẻ thông tin, việc trích xuất dữ liệu từ các tài liệu PDF thường gặp phải nhiều khó khăn, đặc biệt là đối với các bảng dữ liệu. Tiếp nối bài viết "Xử Lý Tệp PDF Đơn Giản Với PYPDF, trong bài viết này chúng ta sẽ tìm hiểu về tabula-py - một thư viện Python hỗ trợ trích xuất bảng từ PDF, cùng với cách sử dụng nó kết hợp với thư viện pandas để xử lý dữ liệu trích xuất.

Yêu cầu:

- Máy tính đã cài đặt Python ≥ 3.8 , Java 8+
- Biết lập trình Python, Pandas cơ bản.

2 Cài đặt Tabula-py

Tabula-py là một thư viện Python mã nguồn mở với chức năng chính là trích xuất dữ liệu từ các bảng trong tài liệu PDF. Dữ liệu được trích xuất bằng tabula-py có thể dễ dàng được chuyển đổi thành các cấu trúc dữ liệu của pandas để tiếp tục xử lý và phân tích. Để cài đặt thư viện này, ta sử dụng lệnh sau:

```
pip install tabula-py
```

Vì thư viện này yêu cầu cài đặt java 8+ để xử lý, nên chúng ta cần phải cài đặt nó. Đối với google colab đã được cài đặt sẵn java nên chúng ta bỏ qua bước này. Đối với máy tính window, chúng ta tải java tại đây, sau đó tiến hành mở file và cài đặt theo các tùy chọn mặc định. Sau khi quá trình cài đặt hoàn tất, ta cần thêm đường dẫn của java vào Environment Variables của window.

- Truy cập vào thư mục java đã cài đặt trên máy và sao chép đường dẫn của thư mục này
C:\Program Files (x86)\Java\jre-1.8\bin
- Thực hiện các bước sau để truy cập vào Environment Variables và thêm đường dẫn : Control Panel -> System and Security -> System -> Advanced System Settings -> Environment Variables -> Select PATH -> Edit

Sau khi cài đặt, chúng ta có thể kiểm tra xem thư viện đã cài đặt thành công chưa thông qua lệnh sau:

```
1 import tabula
2 !java -version
```

```
===== Output =====
java version "1.8.0_411"
Java(TM) SE Runtime Environment (build 1.8.0_411-b09)
Java HotSpot(TM) Client VM (build 25.411-b09, mixed mode, sharing)
=====
```

Nếu bạn nhận được kết quả tương tự như trên tức là quá trình cài đặt đã thành công và có thể bắt đầu sử dụng. Nếu quá trình cài đặt này quá phức tạp với bạn, hãy dùng google colab.

3 Trích xuất bảng với Tabula-py

3.1 Bảng với cấu trúc rõ ràng

Bảng có cấu trúc rõ ràng là bảng có đường viền rõ ràng xung quanh cả bảng và các ô bên trong, giúp dễ dàng nhận diện và trích xuất. Chúng thường được tạo ra từ các ứng dụng như Microsoft Word hoặc Excel trước khi chuyển đổi sang định dạng PDF.

Bảng 1: Thông tin Học Sinh

Tên	Lớp	Điểm Trung Bình
Anh	10A	8.5
Bình	10B	7.2
Châu	10C	9.1
Dũng	10A	6.8

Bảng trên có cấu trúc rõ ràng, ta sẽ thực hiện trích xuất bảng này:

```
1 import tabula
2 pdf_path = "https://github.com/NguyenDinhTiem/tabula-py-examples/raw/main/data/tables.
   pdf"
3
4 dfs = tabula.read_pdf(pdf_path, pages="1", lattice=True)
5 print(len(dfs))
6 dfs[0]
```

Trong chương trình trên, chúng ta bắt đầu bằng việc khai báo thư viện tabula, sau đó tiến hành trích xuất bảng tại trang 1 trong tệp pdf. Chúng ta sẽ sử dụng hàm `read_pdf` trong đó:

- `pdf_path` là đường dẫn đến tệp pdf
- `pages` là tham số xác định trang nào trong tệp PDF sẽ được trích xuất. Trong ví dụ trên, `pages="1"` chỉ định rằng chỉ trang đầu tiên của tệp PDF sẽ được xem xét để trích xuất dữ liệu. Ta cũng có thể chỉ định nhiều trang cụ thể bằng cách sử dụng một chuỗi như "1,2,3" hoặc một phạm vi trang như "1-3". Để trích xuất tất cả các trang, bạn có thể sử dụng `pages="all"`.
- `lattice` là một tham số boolean cho biết liệu hàm có nên sử dụng chế độ "lattice" để trích xuất bảng hay không. Khi `lattice=True`, tabula-py sẽ cố gắng phát hiện các đường kẻ bảng (cả ngang và dọc) để xác định chính xác ranh giới của các ô trong bảng.

Kết quả trả về từ `tabula.read_pdf` là một danh sách chứa các dataframe. Trong ví dụ trên kết quả đầu ra là danh sách chứa 1 dataframe, chúng ta có thể truy cập bằng chỉ mục của danh sách `dfs[0]`.

3.2 Bảng không có đường viền

Bảng không có đường viền là bảng không có đường viền xác định rõ ràng giữa các hàng và cột, chỉ dựa vào khoảng cách để phân chia các ô. Việc trích xuất từ các bảng này có thể khó khăn hơn do thiếu các dấu hiệu trực quan rõ ràng.

Bảng 2: Thông tin khách hàng

Tên	Tuổi	Thành phố
An	22	Hà Nội
Cúc	25	TP HCM
Hoa	20	Đà Nẵng
Nụ	23	Cần Thơ

Bảng trên là một ví dụ điển hình cho bảng không có đường viền, chúng ta sẽ thực hiện trích xuất bảng này từ tệp pdf.

```
1 import tabula
2 pdf_path = "https://github.com/NguyenDinhTiem/tabula-py-examples/raw/main/data/tables.
  pdf"
3
4 dfs = tabula.read_pdf(pdf_path, pages="2", stream=True)
5 print(len(dfs))
6 dfs[0]
```

Trong chương trình trên, ta sử dụng `tabula.read_pdf` để trích xuất bảng tại trang 2 của tệp pdf. Đối với loại bảng này chúng ta sử dụng tham số `stream = True`, `tabula-py` sẽ cố gắng phân tích trang PDF bằng cách theo dõi cách các dòng văn bản được tổ chức và dựa trên các khoảng trống giữa chúng để xác định ranh giới của các hàng.

3.3 Bảng với cấu trúc phức tạp

Bảng có cấu trúc phức tạp là bảng có hàng hoặc cột được gộp, các bảng con, hoặc các bảng chứa nhiều cấp độ của thông tin. Các bảng này thường xuất hiện trong các tài liệu kỹ thuật, tài chính hoặc khoa học, và việc trích xuất dữ liệu từ chúng khó hơn các loại bảng thông thường, đòi hỏi chúng ta phải xử dụng các kỹ thuật trong `pandas` để xử lý đầu ra.

Bảng 3: Lịch Thi Cuối Kỳ

Môn học	Ngày thi	Giờ bắt đầu	Phòng thi
Toán	20/12/2024	08:00	101A
	21/12/2024	09:00	102B
Lý	22/12/2024	08:00	101A
		10:00	102B
Hóa	23/12/2024	08:00	101A
		10:00	102B

Bảng trên có cấu trúc khá phức tạp, có những ô được gộp lại dẫn đến việc trích xuất đòi hỏi chúng ta phải thử các tham số khác nhau và phải xử lý đầu ra với `pandas`.

Đầu tiên, ta trích xuất bảng này từ file pdf, ta sẽ thử các tham số khác nhau để thu được kết quả output phù hợp. Trong ví dụ này, ta sẽ sử dụng `stream=True` thay vì `lattice=True`, mặc dù bảng này cũng được bao bởi các đường kẻ, tuy nhiên khi sử dụng `lattice` trong trường hợp này chúng ta không thu được kết quả mong muốn.

```

1 import tabula
2 pdf_path = "https://github.com/NguyenDinhTiem/tabula-py-examples/raw/main/data/tables.
  pdf"
3 dfs = tabula.read_pdf(pdf_path, pages="3", stream=True)

```

Bảng 4: Dataframe trích xuất từ bảng trong tệp pdf

#	Môn học	Ngày thi	Giờ bắt đầu	Phòng thi
0	<i>NaN</i>	20/12/2024	08:00	101A
1	Toán	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>
2	<i>NaN</i>	21/12/2024	09:00	102B
3	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>	08:00	101A
4	Lý	22/12/2024	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>
5	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>	10:00	102B
6	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>	08:00	101A
7	Hóa	23/12/2024	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>
8	<i>NaN</i>	<i>NaN</i>	10:00	102B

Tiếp theo chúng ta cần xử lý dataframe thu được, nhận thấy dữ liệu của môn học Toán nằm rải rác ở 3 dòng đầu, môn Lý nằm ở 3 dòng tiếp theo, môn Hóa nằm ở 3 dòng cuối cùng. Ta sẽ thực hiện lấp đầy các ô có giá trị Nan ở dòng phía sau bởi các giá trị từ các ô ở dòng trước đó.

```

1 # Điền các giá trị NaN bằng các giá trị từ hàng trước đó
2 df['Môn học'].fillna(method='ffill', inplace=True)
3 df['Ngày thi'].fillna(method='ffill', inplace=True)
4 df['Giờ bắt đầu'].fillna(method='ffill', inplace=True)
5 df['Phòng thi'].fillna(method='ffill', inplace=True)

```

Bảng 5: Dataframe trích xuất từ bảng trong tệp pdf

#	Môn học	Ngày thi	Giờ bắt đầu	Phòng thi
0	<i>NaN</i>	20/12/2024	08:00	101A
1	Toán	20/12/2024	08:00	101A
2	Toán	21/12/2024	09:00	102B
3	Toán	21/12/2024	08:00	101A
4	Lý	22/12/2024	08:00	101A
5	Lý	22/12/2024	10:00	102B
6	Lý	22/12/2024	08:00	101A
7	Hóa	23/12/2024	08:00	101A
8	Hóa	23/12/2024	10:00	102B

Sau khi lấp đầy các ô Nan, chúng ta nhận thấy, các giá trị ở hàng 0, 3, 6 không cần thiết, ta sẽ loại bỏ chúng:

```

1 df_cleaned = df.drop([0, 3, 6])

```

Và cuối cùng, chúng ta sẽ thu được dataframe đã được làm sạch.

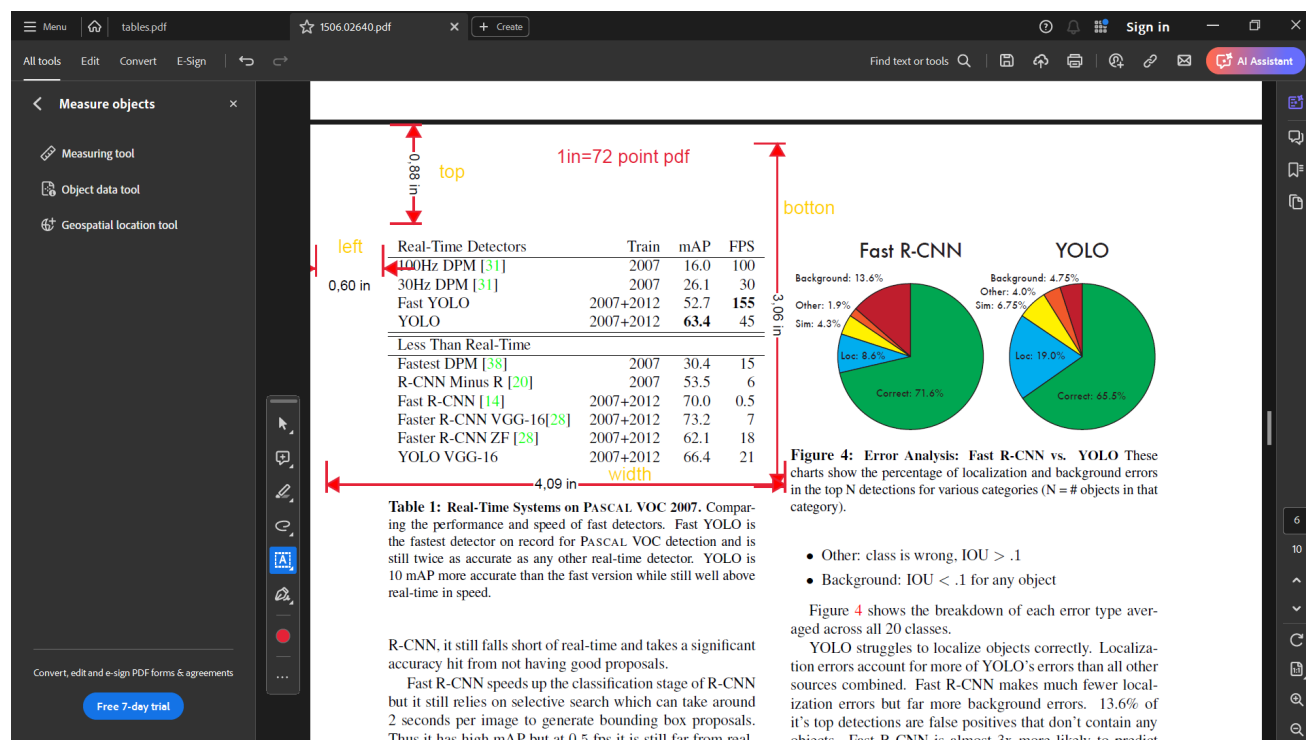
Bảng 6: Dataframe trích xuất từ bảng trong tệp pdf

#	Môn học	Ngày thi	Giờ bắt đầu	Phòng thi
1	Toán	20/12/2024	08:00	101A
2	Toán	21/12/2024	09:00	102B
4	Lý	22/12/2024	08:00	101A
5	Lý	22/12/2024	10:00	102B
7	Hóa	23/12/2024	08:00	101A
8	Hóa	23/12/2024	10:00	102B

3.4 Bảng với vị trí được chỉ định

Trong các tài liệu pdf, đặc biệt là các bài báo khoa học, các bảng thường rất phức tạp và ở nhiều các vị trí khác nhau, thư viện tabula-py thường cho kết quả trích xuất bảng rất tệ trong những tài liệu dạng này. Tuy nhiên có một số trường hợp có thể khác phục bằng cách yêu cầu tabula-py chỉ thực hiện trích xuất bảng tại vị trí được chỉ định trên tệp tin.

Đây là cách làm thủ công và khá tốn sức, đầu tiên chúng ta cần một công cụ để xác định vị trí của bảng trong tệp tin pdf. Trong bài viết này, chúng ta sẽ sử dụng phần mềm Adobe reader, bạn có thể tải và cài đặt phần mềm tại [đây](#).

Hình 1: Xác định vị trí bảng trong file pdf

Chúng ta sẽ thực hiện ví dụ với bài báo **YOLO**. Vị trí của bảng chúng ta cần xác định là vị trí của 4 điểm:

- top: Vị trí trên cùng của bảng
- left: Vị trí cạnh trái của bảng

- width: Vị trí cạnh phải của bảng
- botton: Vị trí cạnh dưới cùng của bảng

Chúng ta sẽ sử dụng công cụ measuring tool trong phần mềm Adobe reader để đo khoảng cách từ các cạnh của tài liệu đến các vị trí các cạnh của bảng tương ứng. Khoảng cách này được tính theo giá trị inch, để chuyển đổi sang giá trị điểm trogn pdf, chúng ta sẽ thực hiện theo phép chuyển đổi: **1 inch = 72 point pdf**

```
1 top = 0.88
2 left = 0.6
3 botton = 3.06
4 width = 4.09
5
6 loc = [i*72 for i in [top, left, botton,
7 print(loc)
```

```
===== Output =====
[63.36, 43.199999999999996, 220.32,
 294.48]
=====
```

Sau khi xác định được vị trí của bảng, chúng ta thực hiện trích xuất bảng:

```
1 import tabula
2 pdf_path = "https://arxiv.org/pdf/1506.02640.pdf"
3 dfs = tabula.read_pdf(pdf_path, pages="6", area = loc)
```

Trong chương trình trên, chúng ta sử dụng hàm tabula.read_pdf để trích xuất bảng tại trang 6 và vị trí are=loc là vị trí mà chúng ta đã đo phía trên. Và dưới đây là kết quả bảng trích xuất được:

Bảng 7: Comparison of Real-Time Detectors

Index	Real-Time Detectors	Train	mAP	FPS
0	100Hz DPM [31]	2007	16.0	100.0
1	30Hz DPM [31]	2007	26.1	30.0
2	Fast YOLO	2007+2012	52.7	155.0
3	YOLO	2007+2012	63.4	45.0
4	Less Than Real-Time	NaN	NaN	NaN
5	Fastest DPM [38]	2007	30.4	15.0
6	R-CNN Minus R [20]	2007	53.5	6.0
7	Fast R-CNN [14]	2007+2012	70.0	0.5
8	Faster R-CNN VGG-16 [28]	2007+2012	73.2	7.0
9	Faster R-CNN ZF [28]	2007+2012	62.1	18.0
10	YOLO VGG-16	2007+2012	66.4	21.0

4 Kết Luận

Trong bài viết này, chúng ta đã tìm hiểu và sử dụng thư viện tabula-py để trích xuất dữ liệu bảng từ các tài liệu PDF và cách làm sạch, xử lý dữ liệu với pandas. Chúng ta đã đi qua từng bước từ việc cài đặt thư viện, sử dụng các phương thức trích xuất bảng, cho đến các kỹ thuật cơ bản để làm sạch dữ liệu. Mặc dù tabula-py còn khá nhiều hạn chế đối với cấu trúc bảng phức tạp đồng thời nó cũng có nhiều ưu điểm đáng được ưu tiên sử dụng khi trích xuất bảng trong pdf.